PENTRU REALIZAREA EXEMPLARĂ A PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A PATRIEI

Înaltă calitate și eficiență în întreaga activitate productivă

Cerința de prim-ordin, azi și în perspectivă, a ridicării calității producției, ca factor determinant al dezvoltării intensive a economiei, al valorificării cu eficiență înaltă a resurselor tehnice, materiale și umane de care dispun întreprinderile, a fost în repetate rînduri subliniată de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretarul general al partidului. În acest sens, apreciind că România are asigurat un potențial economic ridicat, creat îndeosebi în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, o importantă experiență de producție care îi permit să abordeze problemele activității economico-productive pe un plan superior de competență și eficiență, secretarul general al partidului sublinia în Raportul la Congresul al XIV-lea al P.C.R.: **„Este necesar ca în toate ramurile și în toate sectoarele să se acționeze pentru realizarea în cele mai bune condiții a prevederilor din Programul-Directivă pentru ridicarea industriei noastre socialiste la un înalt nivel, calitativ și tehnic, care să realizeze produse competitive cu cele mai bune produse similare pe plan mondial și să facem astfel ca, în unele domenii, industria românească să se afle pe primele locuri și chiar pe primul loc în lume".**

Dezbaterea pe tema **asigurării unei înalte calități și eficiențe a producției** — prin prisma exigențelor formulate în documentele Congresului al XIV-lea al partidului — și-a propus să releve modalități practice, de natură organizatorică și tehnică, precum și experiențe care atestă avantajele care decurg din aplicarea unor metode moderne, științifice de conducere a producției în domeniul la care ne referim.

Redacția: Eficiență și calitate — trăsături esențiale și în același timp complementare ale evoluției economiei românești. Calitate și eficiență — părți ale aceluiași întreg, ale ecuației satisfacerii în cît mai bune condiții a nevoilor societății în concordanță cu resursele de care dispune țara noastră. Mai sînt însă unii specialiști și cadre de conducere din întreprinderi, centrale și ministere care încă mai cred că ar exista o opoziție între cei doi factori, că un plus de calitate atrage o majorare a cheltuielilor, deci reducerea eficienței. Așa să fie oare?

Prof. univ. dr. Tudor Baron, Academia de Studii Economice: Faptul că atît în cuvîntările secretarului general al partidului, în documentele Congresului al XIV-lea, cît și în activitatea practică de zi cu zi a întreprinderilor aspectele calității și eficienței revin cu pregnanță are o deplină motivație obiectivă. Așa cum se subliniază în Raportul la marele forum comunist, în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, printr-o judicioasă politică de alocare a circa o treime din venitul național pentru dezvoltare, economia națională și-a creat o bază tehnico-materială puternică, modernă, armonios structurată, și-a format un personal muncitor bine pregătit profesional, capabil să răspundă exigențelor actuale ale producției. În cadrul sistemului democrației muncitorești-revoluționare, activitatea productivă se desfășoară în climatul stimulativ, de răspundere creat prin aplicarea principiilor autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării, a mecanismului economico-financiar, care mobilizează colectivele de oameni ai muncii spre obiective specifice unei creșteri economice intensive, în care criteriile de eficiență și competitivitate au un rol precumpănitor. De altfel, trecerea de la dezvoltarea extensivă, la dezvoltarea de tip intensiv reprezintă momentul de maturitate al oricărei economii, „proba de foc" a însăși eficienței strategiei de progres adoptate.

Între modificarea nivelului calitativ și efectele economice există o relație nemijlocită. În general, îmbunătățirea calității implică o creștere relativă a unor componente din structura costului de producție, dar și reducerea generală a acestora prin diminuarea mai accentuată a altor elemente de cheltuieli, iar, pe ansamblu, efortul pentru calitate conduce la o creștere a eficienței, a rentabilității.

Redacția: Atunci, să reformulăm întrebarea de la început. Cît de eficiente sînt cheltuielile pentru ridicarea calității?

Paul Joița, cercetător științific la Institutul Național de Metrologie: În întreaga lume, ca și în țara noastră, se dovedește tot mai clar faptul că activitatea de sporire a calității reprezintă o investiție, și încă una extrem de rentabilă, cu amortizarea cea mai rapidă. Nu numai că nu există o opoziție între calitate și eficiență, dar practica multor unități a dovedit că, acolo unde calitatea producției se află în centrul atenției factorilor de conducere, implicit se rezolvă alte numeroase probleme importante ale întreprinderii: de reducere a consumurilor materiale, de creștere a productivității muncii, de ridicare generală a eficienței economice. Bunăoară, se afirmă uneori că ar exista o opoziție între calitate și productivitate. În realitate, stabilizarea și îmbunătățirea calității deschid automat căi nebănuite de creștere a productivității muncii. Dar să concretizăm. În multe unități din construcția de mașini ponderea lucrărilor de montaj este ridicată. Mecanizarea și automatizarea unor operațiuni de montaj ar permite reducerea substanțială a volumului de muncă necesar. De multe ori însă, mecanizarea și automatizarea în acest sector sînt împiedicate nu de dificultăți legate de realizarea tehnică a dispozitivelor necesare, ci de lipsa de uniformitate a pieselor și subansamblelor, deci de o deficiență de ordin calitativ.

Lector dr. Isaic-Maniu Alex, de la Academia de Studii Economice: Privind problema într-o perspectivă mai largă, ridicarea calității prin intermediul parametrilor de durabilitate, fiabilitate și mentenabilitate are ca efect direct sporirea volumului de nevoi de consum satisfăcute cu o unitate de produs într-o anumită perioadă, fapt care, pe plan social, echivalează cu creșterea productivității muncii, cu reducerea consumului total de resurse consumate, în timp ce diminuarea calității reprezintă, în fond, risipă de muncă socială. De aici concluzia că metodologia de determinare a productivității muncii trebuie să ia în considerare și calitatea produselor. Altfel spus, pentru calculul productivității muncii, al eficienței fondurilor și a investițiilor etc., indicatorul care măsoară producția ar trebui corectat cu coeficientul mediu de calitate al produselor. Desigur, în prealabil se impune a fi bine fundamentat și determinat nivelul complex al calității fiecărui produs în parte, respectiv al ansamblului producției. Într-un asemenea caz, sînt necesare cercetări de profil în vederea găsirii celor mai adecvați indicatori pentru comensurarea nivelului calității și evaluarea modificării lui în timp.

Radu Moțoiu, consilier la Institutul de Cercetare Științifică și Ingineria Tehnologică pentru Construcția de Mașini: Un studiu întreprins de institutul nostru într-un mare număr de unități industriale a condus la concluzii demne de atenție. Volumul absolut al cheltuielilor legate de calitate diferă mult de la o întreprindere la alta, în funcție de specificul de fabricație: mai mici la cele cu o producție mai simplă, și mai mari — ajungînd pînă la 25—30 la sută din totalul costurilor — pentru produse electronice, pentru produse destinate centralelor nucleare etc. Ceea ce contează în mod deosebit nu este însă volumul absolut sau ponderea, ci dinamica cheltuielilor pentru calitate, iar în această privință am constatat că există situații diverse. Astfel, unele întreprinderi desfășoară acțiuni sistematice pentru reducerea și optimizarea cheltuielilor legate de calitate. În acestea, 30 pînă la 100 la sută din sarcina de reducere a cheltuielilor la 1 000 lei producție-marfă pe întregul cincinal s-a asigurat prin diminuarea sumei globale a costurilor legate de calitate. În cele mai multe cazuri s-au redus substanțial cheltuielile legate de „stingerea" consecințelor defectelor apărute, pe seama unei ușoare creșteri a celor de prevenire și de constatare a defectelor. După cum în alte întreprinderi, unde nu a existat o preocupare evidentă pentru îmbunătățirea calității și reducerea costurilor aferente, s-au înregistrat oscilații ample ale acestor cheltuieli, ceea ce, desigur, a afectat și competitivitatea, și eficiența activității întreprinderilor respective.

Am mai putut constata că, pe lîngă prevenirea defectelor, foarte importantă este constatarea lor la momentul optim. Dacă aceasta este realizată pe parcursul fabricației, reacția de corectare este mai promptă, deci cheltuielile legate de calitate sînt mai mici decît în cazul în care verificarea se realizează numai după finalizarea producției.

În ultimă instanță, avem de-a face cu o problemă de optim economic: nu dacă, ci cît anume și în ce etapă trebuie să cheltuiești pentru calitate, pentru a avea o eficiență maximă? Este interesantă și o altă observație: mai multe întreprinderi ne-au cerut să le proiectăm diferite dispozitive automatizate, mai mult sau mai puțin sofisticate, dar sigur costisitoare, pentru controlul final, bucată cu bucată, al produselor. Or, în cele mai multe cazuri am demonstrat unităților solicitante că este mai economic — investiții mai mici și efecte mai mari — să introducă pe flux controlul statistic al fabricației și să realizeze un control final cu mijloace mai ieftine.

Redacția: Un instrument deosebit de eficace în comensurarea raportului dintre calitate și eficiență îl reprezintă gestiunea calității sau, cum mai este cunoscută această metodă, gestiunea costurilor calității. Ce concluzii se degajă din utilizarea ei în unitățile de producție?

Radu Călărașu, șeful serviciului control tehnic de calitate la întreprinderea „Electronica": În întreprinderea noastră se realizează evidența cheltuielilor legate de calitatea producției de mai bine de 15 ani. A fost stabilită o metodologie clară, iar evidența contabilă arată fără echivoc eficiența preocupărilor constante și sistematice pentru ridicarea calității producției: numai în ultimii zece ani costurile pentru calitate au scăzut de 3,5 ori, iar calitatea produselor — exprimată prin timpul mediu de bună funcționare — a sporit de patru ori. Ceea ce înseamnă că strategia unității a fost corectă.

Julien Bratu, șeful compartimentului de asigurare a calității din Centrala Industrială de Electronică și Tehnică de Calcul: În centrala noastră s-a inițiat implementarea gestiunii calității sau, mai corect, a conducerii calității prin costuri încă din 1979, ca urmare a apariției unui normativ în acest sens, elaborat la nivelul centralei și care, ulterior, a fost extins pentru toate unitățile constructoare de mașini. Rezultatele obținute au fost însă destul de diferite de la o unitate la alta pentru că nu toate conducerile de întreprinderi au înțeles rolul și importanța gestiunii calității, problema devenind, din păcate, cu timpul, o preocupare particulară a compartimentului de control tehnic de calitate, ceea ce i-a redus și forța, și sfera de aplicare.

Redacția: Aceasta să fie singura cauză pentru care gestiunea calității nu și-a intrat în drepturi, nu este utilizată ca instrument important în conducerea producției în numeroase întreprinderi?

Radu Moțoiu: În Programul privind îmbunătățirea nivelului tehnic și calitativ al produselor, reducerea consumurilor de materii prime și energie și valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor, elaborat din inițiativa conducerii partidului în anul 1983, se prevede că ministerele, centralele și întreprinderile vor lua măsuri pentru a introduce metode moderne de urmărire a optimizării calității produselor, în raport cu costurile efectuate pentru aceasta, în toate unitățile proprii. O asemenea metodă modernă este tocmai gestiunea calității, care implică o organizare specifică a sistemului informațional și de evidență al întreprinderii, în cadrul căruia un rol important revine evidenței contabile care, după cum se cunoaște, se bazează numai pe date certe, rezultate din acte și documente. În conformitate cu prevederile programului amintit, în cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini a fost elaborată o metodologie de gestiune a calității. Care însă reprezintă numai un cadru general, ea trebuind adaptată la specificul fiecărei întreprinderi. O altă dificultate privește conectarea gestiunii calității la contabilitatea generală a întreprinderii, în legătură cu care sînt de semnalat două probleme: defalcarea pe conturi analitice a cheltuielilor specifice gestiunii calității și normarea muncii personalului contabil și de altă specialitate implicat în asigurarea sistemului de evidență respectiv. Or, nici în prezent în planurile de conturi și instrucțiunile de aplicare a acestora, elaborate de Ministerul Finanțelor, nu este prevăzută activitatea specifică evidenței contabile pentru gestiunea calității.

Dr. ing. Ulrich Wiener, șef de secție la Institutul Național de Metrologie: Problema participării aparatului financiar-contabil la implementarea metodei moderne de gestiune a calității s-a pus și acum un deceniu. S-a constituit chiar și o comisie, dar lucrurile nu prea au avansat.

Aș vrea să subliniez însă că, în acest moment, altele sînt datele problemei. Noua Lege privind asigurarea și controlul calității produselor și serviciilor — care a intrat de puțin timp în vigoare — stabilește expres obligațiile care revin Ministerului Finanțelor, băncilor și organelor lor teritoriale în acțiunea de perfecționare a sistemului de gestiune a calității. Desigur, aceasta nu înseamnă excluderea organelor C.T.C. din acțiune, dar prevederea legală la care m-am referit dă o șansă în plus afirmării metodei gestiunii costurilor calității, ca instrument de conducere prin costuri a calității producției.

Isaic-Maniu Alex: După opinia noastră, generalizarea acestui instrument de analiză și planificare, ale cărui valențe de cunoaștere au fost probate în cei cîțiva ani de experimentare în baza metodologiei propuse de Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, este posibilă în următoarele condiții: 1. alcătuirea la nivelul unităților producătoare a unor nomenclatoare cu defectele specifice posibile și cu cheltuielile necesare prevenirii, respectiv înlăturării defectelor; 2. adoptarea de către forurile competente a unei noi variante de planuri de conturi, în care conturi sintetice și analitice adecvate să permită colectarea diverselor cheltuieli legate de gestiunea calității producției.

Traducerea în viață a acestor două măsuri, sub eventuala îndrumare a consiliilor de coordonare a activității pe ramuri și a Ministerului Finanțelor, ar permite încadrarea acestei activități în sistemul curent al evidenței economice, eliminînd caracterul „special", de cercetare, pe care îl are în prezent munca de alcătuire a unui bilanț al costurilor calității. Totodată, ar crește gradul de unitate în caracterizarea activității legate de acest aspect în diferite unități, sporind și acuratețea indicatorilor ce se vor obține, cu toate efectele pozitive pe care acest instrument de decizie — bilanțul costurilor calității — a dovedit că le poate determina în procesul aplicării sale practice.

Corneliu CÂRLAN
Gheorghe IONIȚĂ

● Înaltă calitate și competitivitate – atestatul de maturitate al unei economii ● O „investiție" rentabilă, care se recuperează rapid: cheltuielile pentru calitate ● Ce împiedică extinderea automatizării și mecanizării montajului în construcția de mașini ● Drum liber metodelor moderne de optimizare a calității!

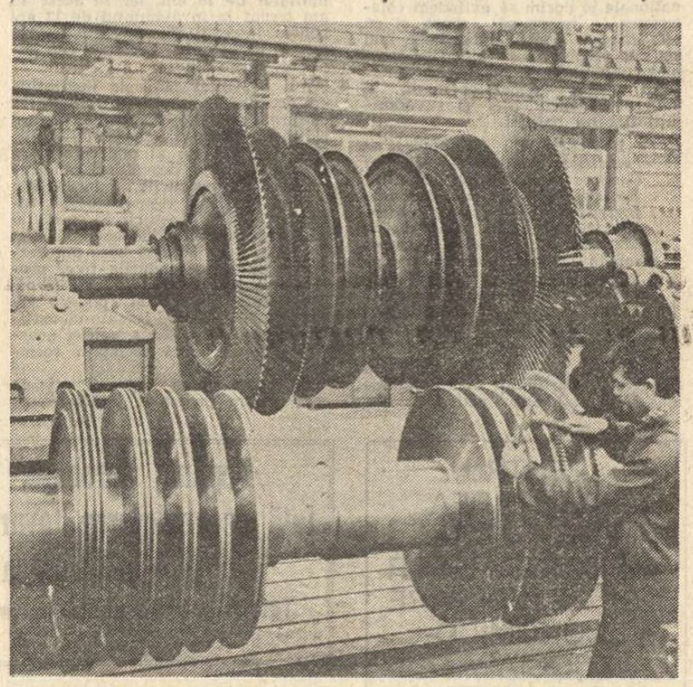

Planul la export – realizat ritmic, integral!

Oamenii muncii de la Întreprinderea de Prelucrare a Lemnului din Reghin au obținut în cinstea Congresului al XIV-lea al partidului rezultate deosebite în îndeplinirea planului la toți indicatorii, și cu deosebire la export, care în acest an se derulează exclusiv pe relația devize convertibile. Astfel, printre partenerii de peste hotare ai unității se numără firme din circa 30 de țări, între care unele cu o mare tradiție industrială, cum sînt Anglia, R.F. Germania, Italia, Franța, S.U.A. și, mai nou, Japonia. Acționînd energic pentru înnoirea și modernizarea producției, pentru onorarea promptă a tuturor comenzilor primite, colectivul întreprinderii a reușit ca în perioada care a trecut din acest an să livreze suplimentar partenerilor externi produse în valoare de circa 6 milioane lei.

— Întregul colectiv — ne spune ing. Emil Moldovan, directorul întreprinderii — s-a convins că promovarea exportului nu se poate asigura decît prin realizarea unor produse care să înglobeze cît mai multă inteligență, folosind cantități mai mici de materii prime și energie. Rod al acestei preocupări, al schimbărilor de fond care s-au produs în mentalitatea muncitorilor și specialiștilor, am reușit să demonstrăm că mecanică fină — de care vorbim, de regulă, în cazul prelucrării superioare a metalelor — se poate face și în prelucrarea lemnului, unde prin ingeniozitate, prin valorificarea potențialului creator al oamenilor se pot realiza produse de mare valoare, intens solicitate.

Această preocupare — prezentă, în fapt, la scara întregii economii — am întîlnit-o pretutindeni în unitate: în secția de instrumente muzicale, în secțiile de mobilă I și II, precum și în secția de articole sportive. Așa se și explică, de altfel, faptul că marea performanță în producția de export nu o realizează atît mașinile și utilajele moderne din dotare, ci inteligența tehnică și îndemînarea, chiar talentul oamenilor. Să luăm, bunăoară, ca exemplu, lungul drum al devenirii unei viori, care are un proces de fabricație deosebit de complex. Astfel, fabrica de instrumente muzicale este o adevărată uzină. Cu hale, cu ateliere, cu dispozitive și instalații de tot felul. Numai că omul (și nu mașina) este acela care sculptează volute, trasează zone acustice, pune întăriturl sau realizează asamblarea, culoarea, lăcuirea, montajul mecanismelor. Adică operațiile de care depinde calitatea producției se efectuează manual. De ce? „La mobilă mai poți corecta ceva, ne spune Nicolae Bizgan, inginerul-șef al secției. Aici, nu. În 30 de zile se poate face practic o chitară. În 60 de zile, o vioară. Dacă la una dintre cele 300 de operațiuni, spre exemplu modelarea, fază deosebit de importantă, se greșește ceva, tot produsul este ratat".

Lemnul este însă un material scump, tot mai prețios și, ca atare, pentru valorificarea lui superioară — sarcină trasată colectivului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cu prilejul vizitei de lucru efectuate aici în luna septembrie 1987 — s-au introdus în fabricație instrumente muzicale realizate prin mularea fețelor și spatelui din semifabricate și furnire. O altă inovație recentă, care asigură valorificarea superioară a lemnului, se referă la fabricația de instrumente muzicale laminate din furnire, deosebit de solicitate la export. Care este eficiența acestei investiții de inteligență tehnică? Iată o singură cifră: față de valorificarea lemnului masiv, gradul de valorificare a masei lemnoase crește cu peste 15 000 lei pe metru cub. Pentru aceasta, colectivul de aici — condus cu multă competență de Nicolae Bizgan — a executat cu forțe proprii matrițe speciale, cu ajutorul cărora în acest an s-au fabricat, în plus față de plan, 3 000 de instrumente muzicale, planul la export fiind realizat în proporție de circa 140 la sută, cu mult peste media pe întreprindere.

Neîndoios, dînd aceste exemple dintr-un sector de bază al unității nu înseamnă că preocupările pentru creșterea susținută a exportului au vizat doar acest domeniu. La fabrica de mobilă, de exemplu, profilată pe realizarea mobilei de tip „Rustic" — din lemn de stejar și de rășinoase — în perioada care a trecut din acest an au fost introduse în fabricație, în urma prospectării pieței, peste 30 tipuri noi de mobilă din rășinoase, solicitate în Franța, Olanda, Austria, Belgia și în alte țări europene și de pe alte continente. „Pentru a face față solicitărilor crescinde la export — ne-a precizat ing. Dorel Ignat, șeful secției mobilă I, care asigură aproape 30 la sută din producția de export a întreprinderii — lucrătorii s-au specializat pe tipuri de mobilier, tehnologii de finisare, pe firme și zone geografice. Efectul? Pe lîngă creșterea exportului, valoarea producției realizate dintr-un metru cub de masă lemnoasă a crescut de peste trei ori.

La sporirea producției de export au contribuit și alți factori, printre care: lansarea cu precădere în fabricație a comenzilor cu dispozitii și termene ferme de livrare, asigurarea în timp util a bazei materiale destinate producției de export și, nu în ultimul rînd, calificarea superioară a personalului muncitor.

De bună seamă, competiția pentru realizarea unor produse de calitate superioară, cu performanțe tehnice și economice ridicate, care să ducă la creșterea susținută a exportului, nu se oprește la nivelul secțiilor la care ne-am referit. Ea se face simțită în toate secțiile întreprinderii și vizează atît activitatea curentă, cît și cea de perspectivă. Ca atare, în prezent, mai bine de 65 la sută din producția de export a anului viitor este contractată, urmînd ca pînă la finele anului întregul plan de producție să fie acoperit cu comenzi ferme.

Gheorghe GIURGIU
corespondentul „Scînteii"

Oameni cu temeinică pregătire profesională

ÎN JUDEȚUL BIHOR

A început să producă o nouă vatră de cărbune

La lumina lămpii se vede cum „fug" pereții puțului. Cu 4 metri pe secundă coboară „colivia", cutia-lift care zornăie de lanțuri și grilaje. Inginerul Viorel Molnar, director adjunct al Întreprinderii Miniere Voivozi, zîmbește înțelegător. Adaugă apoi: „Mecanismul de asigurare exclude practic orice accident". Colivia oprește la 300 metri sub pămînt. Primul gînd stăruie asupra faptului că acest puț a fost săpat centimetru cu centimetru. Cum a fost și betonat, de altminteri. Și toate acestea pentru a se putea cobori acum în mai puțin de două minute. Pentru curiozitatea și lămurirea cititorului trebuie să precizăm că această secvență nu se petrece la Voivozi, ci cîteva zeci de kilometri mai la sud, în Valea Crișului Repede. Mai exact la Borod-Borozel, unde prinde contur noua vatră a cărbunelui bihorean.

Cu exact 10 zile în urmă aici începea să producă primul abataj din noua mină. De la „talpa" puțului pînă la complexul mecanizat am străbătut, pe un plan înclinat, cale de aproape 1 kilometru. Acolo, subpămîntul ascunde în măruntaiele lui însemnate zăcăminte de lignit de foarte bună calitate. Înțeleg în acele clipe că nu întotdeauna să scoți cărbunele din mină e cel mai greu, ci să ajungi pînă la el. Deși captivantă, nu alcătuirea intimă a acestor orizonturi — din sarmațian, apreciază geologii — ne atrăgea în acele momente, cît gîndul de a „explora" oamenii și faptele lor, pe acești întemeietori ai noii mine. Nu mică ne-a fost însă mirarea să-i întîlnim aici pe 3 dintre cei mai vajnici brigadieri de la Voivozi, pe numele lor Nicușor Mendea, Toma Izma și Kovacs Vilhelm.

— Era firesc să dăm o mînă de ajutor. Aici, de altfel, nucleul e format din oameni de la noi, de la Voivozi. Și pentru mulți dintre noi e o școală să extragem în acest fel lignit. Nu numai că mașina de extracție de aici e un unicat, dar cred că sînt foarte puțini și la Voivozi cei care au văzut o astfel de instalație. Noi însă, oricum, spre deosebire de oamenii locului, nu dăm pentru prima dată ochii cu stratul de cărbune. Dar stau și socot: ce bucurie mai mare poți încerca decît să știi că oameni care n-au văzut pînă acum mina s-au format sub mina ta, că au dus și păstrat acolo pasiunea și competența, abnegația și spiritul muncitoresc, conchide destoinicul brigadier Nicușor Mendea.

În tăcerea de-o clipă care se lasă între noi se face auzit, ca un zvon îndepărtat, „marșul" egal, uniform al combinei. Strat masiv, front de lucru bun, în care rămîn doar striațiile proaspete, lucioase, în urma dislocării lignitului spulberat în scocurile transportorului. De aici, din inima abatajului, cărbunele urcă pe două transportoare cu racleți și 3 benzi pînă la silozul din subteran. Adică la cota plus 40, unde se încarcă în vagoneți, care sînt îmbarcați apoi în colivii etajate. Fiecare cursă aduce, tot în mai puțin de două minute, la suprafață 4 vagoneți. Adică cel puțin 3 tone lignit. Totul se desfășoară însă mecanizat.

Este clar: mina Borod-Borozel aduce în peisajul Văii Crișului Repede o nouă resursă, chiar o nouă îndeletnicire. Mineri mai sînt ce-i drept la Șuncuiuș, în amonte, pentru argilă refractară. Dar la Borod-Borozel unitatea de măsură a orelor este acum tona, de fapt sutele de tone de lignit. Lucru cu semnificații multiple acum cînd noua etapă de dezvoltare a țării a fixat drept obiectiv prioritar dezvoltarea bazei de materii prime. Argumentele oferite de inginerul George Mihail, șeful sectorului, întregesc aceste preocupări stăruitoare:

— După cercetările și evaluările noastre, în Valea Crișului Repede sînt cantonate zăcăminte bogate de lignit. Gîndul nostru de zi cu zi este să ridicăm tot mai mult nivelul de extracție. Practic, în luna viitoare din abatajul experimental pornit dorim să asigurăm aproape o dublare a producției. Mai mult, în raport cu eficiența complexului mecanizat pe care îl testăm, vom echipa și un al doilea abataj, care este deja conturat. Acesta este răspunsul nostru minieresc la vibrantele îndemnuri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu adresate minerilor la înaltul forum al comuniștilor români.

Aceasta este în esență viața minei: noi abataje, noi orizonturi. Mai mult ca oricînd în acele clipe înțelegeam că toată munca ortacilor de aici are sensul unei deschideri spre viitor, apărînd ca un preludiu la freamătul exploatării zăcămîntului. Urmărindu-i la lucru, acolo, în adîncurile minei, eram de fapt martorii unui nou început. Al confirmării unor noi și noi resurse. Drumul lor viitor îl deslușeam în turlele sondelor geologilor care forau spornic la Topa, Gheghie, Valea Mare pînă către Copăcel, Borșa și Săcădat.

Ioan LAZA
corespondentul „Scînteii"

REALIZĂRI ÎN ECONOMIE

BUCUREȘTI: Produse noi, competitive

Produsele realizate de colectivul întreprinderii de pompe „Aversa" din Capitală, destinate unor domenii prioritare ale economiei, cum sînt industria energetică, minieră, amenajări hidrotehnice, datorită calității și fiabilității ridicate sînt tot mai intens solicitate atît de beneficiarii din țară, cît și la export. Demn de subliniat este faptul că, în acest an, din totalul valorii producției-marfă, peste 85 la sută din ponderea produselor sînt noi și modernizate, acestea fiind competitive cu produsele similare realizate de firme cu tradiție în fabricația pompelor. Elocventă în acest sens este recenta realizare a colectivului — finalizarea pompei MVBB cu debit de 30 metri cubi pe secundă. Noul produs este executat cu un consum redus de metal, ca urmare a unor tehnologii de execuție perfecționate. Între tehnologiile noi aplicate, amintim sudarea prin frecare și metalizarea fără pulberi, care contribuie la reducerea consumului de metal cu 50 la sută. Ca urmare a acțiunii de înnoire a produselor, intrării în funcțiune a unor linii multifuncționale de prelucrare, economisirii unor însemnate cantități de metal și creșterii productivității muncii, sînt create condiții pentru obținerea suplimentară, pînă la finele acestui an, a unei producții fizice în valoare de 100 milioane lei. **(Gheorghe Ioniță).**

BÎRLAD: Sarcinile la export — onorate pe întregul an

Deosebit de semnificativ pentru modul exemplar în care s-a mobilizat și a acționat colectivul de oameni ai muncii de la Întreprinderea de Rulmenți din Bîrlad pentru a cinsti cu noi fapte de muncă marele forum al comuniștilor români este remarcabilul succes obținut în aceste zile, pe care ni-l prezintă Gheorghe Șubert, președintele consiliului oamenilor muncii:

— Puternicul colectiv al întreprinderii noastre — cel mai mare producător și exportator de bijuterii de oțel din țară — raportează îndeplinirea, înainte de termen, a planului la export pe întregul an 1989. Acordînd o atenție prioritară înnoirii și modernizării produselor, ridicării continue a nivelului lor tehnic și calitativ, sporirii productivității muncii și urmăririi zilnice a livrărilor ritmice a producției către partenerii din peste 80 de țări ale lumii, destoinicul nostru colectiv se angajează să expedieze, pînă la finele anului, peste prevederile contractuale, rulmenți de nivel tehnic mondial în valoare de 120 milioane lei. **(Petru Necula).**

BISTRIȚA: Producții-record

Zile de puternică efervescență creatoare și aici, în citadelele industriale ale județului Bistrița-Năsăud, la fel ca și în întreaga țară, faptele de muncă exemplare dînd expresie aprobării unanime a mobilizatoarelor orientări și sarcini cuprinse în magistralul Raport prezentat Congresului al XIV-lea de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pe marile platforme industriale ale Bistriței, Becleanului și Năsăudului, în subteranele Munților Rodnei, la Singeorz Băi, Prundu Bîrgăului și Lechința, schimburi de onoare și schimburi-record s-au soldat cu rezultate de excepție. Puternicul detașament al constructorilor de mașini din cadrul Întreprinderii de Utilaj Tehnologic din Bistrița a îndeplinit sarcinile anuale la producția fizică, precum și obligațiile contractuale la export, mai mari față de anul trecut cu mai bine de 75 de procente. Se acționează în continuare în mod organizat, cu multă responsabilitate și hărnicie, astfel încît să se finalizeze și să se expedieze către partenerii externi noi produse expres solicitate. Pînă la finele anului, constructorii de mașini bistrițeni și-au creat toate condițiile necesare să realizeze suplimentar 650 tone utilaje energetice, 580 tone utilaje chimice, 150 tone piese forjate. **(Gh. Crișan).**

DROBETA-TURNU SEVERIN: La noile obiective — stadii de execuție avansate

În activitatea de zi cu zi, constructorii și montorii din cadrul Antreprizei de Construcții Industriale Drobeta-Turnu Severin urmăresc obiective și sarcini precise, o atenție deosebită fiind acordată, la fiecare loc de muncă, folosirii la întreaga capacitate a instalațiilor și utilajelor din dotare, extinderii unor tehnologii de înalt randament, folosirii la maximum a timpului bun de lucru, prin întărirea ordinii și disciplinei. Realizînd integral, încă de la 30 octombrie, sarcinile de plan ce le revin în cel de-al patrulea an al cincinalului, brigăzile și formațiile de muncă de aici măresc tot mai mult avansul obținut la noile obiective ce urmează a fi puse în funcțiune în 1990. Pînă la finele acestui an se vor realiza, peste prevederi, lucrări de construcții-montaj în valoare de peste 210 milioane lei. **(Virgiliu Tătaru).**

BOTOȘANI: Lucrări de îmbunătățiri funciare

Pentru sporirea continuă a rodniciei pămîntului, în județul Botoșani s-au efectuat, în ultimul timp, ample lucrări de îmbunătățiri funciare. O mare extindere au luat atît lucrările de combatere a eroziunii solului, însumînd suprafața de 6 100 hectare, cît și cele de irigații, a căror suprafață se ridică la 1 100 hectare. În perioada următoare se va efectua recepția pe suprafețele amenajate cu lucrări de combatere a eroziunii solului pe încă 2050 hectare. O atenție deosebită s-a acordat amenajărilor antierozionale în amplasamentele viitoarelor bazine pomicole și viticole. La irigații, lucrătorii din cadrul Întreprinderii de Exploatare și Executare a Lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare Botoșani au realizat integral planul anual, cu două luni mai devreme, urmînd ca pînă la 31 decembrie să se execute un volum suplimentar de lucrări de peste două milioane lei. **(Eugen Hrușcă).**